

መጅልስ አምን ወለዛልም ቀራራቱ ድድ ኤረትሮፕ

(2ይ ክፋል)

እብ ዶ/ር አሕመድ ሐሰን ድሕሊ

ሳልሳይ፡ ሽልፍየትለ ቀራር፡

ሽልፍየት ናይለ ቀራር ግንሐት ምህም ቱ። ሰበቡ እብ ኑዕየት አወላይ አው ፍንቱይ ቀራር ሰበት ገብእ እንዴ ኢገብእ፡ ዲበ ፋዬሕ ወምህም ታሪካይት ዐመልየት ሰበት ገብእት፡ እብ ክምሰል እሊ ህዬ እግል ልትከምከም ቀድር።

1. ቅደይ እብ ፋየሕ አው ቁሪነ ሐቆመ ረኤናሁ፡ እግል ጽበጥ ስያስያይ ሽይናት ለፊዴሕ የም አለቡ ታሪካይ ሐቃይቅ ቦም። ሰበት እሊቱ ህዬ እምበል አትራዛቅ፡ አሕዳስ ለናይ አማን መረቡም እግል ልጽበጦ ቦም። ታሪክ ክምሰለ ለአክዱ፡ ሸዐብ ኤረትሮፕ ሐቆ መትፈላል ፋሽሽታይት ኢጣልየ ፈደሐት ካልኣይ ሐርብ እዲነ ክምሰል ክሉ ገባይል ዐለም ሐቅ ተቅሪር መሲሩ እግል ልርከብ ዐለ እሉ። ምናተ እዳረት አምሪክ እብ ገበይ መነዘመት ምጅልስ ቅራን፡ ታሪካይ፡ ስያስያይ ወቃኑናይ ሐቅ ሸዐብ ኤረትሮፕ እንዴ ኪድከ፡ እግል ሸዐብ ኤረትሮፕ ዲብ ሰነት 1950 እብ ሒለት፡ እብ ምስምስ ፈደረሽን ምስል እምብፍራጦርያት አቶብየ ቀርኻዩ።

እዳረት ዋሽንግቶን እግል እሊ ገባይል እሊ ናይ ምስተቅበል በክቶም እግል ልቀርር ለሰሜሕ ሚሳቅ መነዘመት ምጅልስ ቅራን ለልትዐዳዌ መባጥሩ እብ ገበይ ናይለ ወቀት ለህይ ወዘር ካርጅየተ ለዐለ ጅን ፎስተር ደላስ እንዴው ወደ “ እብ ገበይ ቃኑንየት ረኣይ ሸዐብ ኤረትሮፕ ሳብድ ዲብ ወግም እግል ልእቴ

ዐለ እሉ። ምናተ ጀግን ስትራተጅያይ መናፍቅ አሜርካ ዲብ በሐር ቀደሕ ወእድንያይ ሰላም ወመስኩበት፡ እግል እለ ደውለት (ኤረትርያ) ምስለ መስንየትነ ላተ አቶብዩ ምን ትትቀረን ምህም ቱ” እት ልብል ሸርሐ። ለቀድየት ላኪን ዲብ ሌጠ ለተሐደደት ይዐለት። ሸዐብ ኤረትርያ፡ እምብራጦርያይት አቶብዩ ዲብ ሰነት 1962 እግል ፈደረሽን ክምሰል ሸጥበቱ ወእግል ኤረትረይ ሐቴ ምን አቃሊም አቶብዩ ክምሰል ወዴተ፡ ምን ቅያስ ወለዐል እኩይ ቴለል ሳደፈ። ምናተ ሸዐብ ኤረትርያ እግል ናይ አቶብዩ ናይ መትሓባር ቀራር እዴሁ እንዴ ረበዐ ኢትጸበረ።

መቃወሙቱ እንዴ ሀረሰ፡ ምን ሰልፍ ሕምሳታት እንዴ አምበተ ስያስያይ ወዲብሎማስያይ ንዳሉ አተላለ። ሸዐብ ኤረትርያ፡ እግል መነዘመት ምጅልስ ቅራን ፋእደት ኢረክበ ምኑ፡ ክሉ ለአቅረቡዩ ሸካዊ፡ አሴራር ሰላም፡ ለደፍዐዩ እስትሸሃድ ዐውል ኢተሀየቡዩ። እግል ሐቆ አሴራር ሰላም ስያስያይ ንዳል ዲብ ሰብተምበር 1061 ዲብ ግድለ ስለሕ ተዐደ። እግል ሺመት ንጉስ ሀይለስላሴ ለሀንቀልቀለ ወእግል እዳረት አሜርካ ለዳየገ 2ይ ክፈል ኤረትርያይት መቃወሙት እግል አብደዮት፡ ንዛም እስትዕማር አቶብዩ ለአጅረዩ ጀራይም ወአከይ መዋዲት እህትማም ኢተሀየቡዩ። ዲብ ሐልፊዩ 30 ሰነት ንዳል ኩፈሕ ምስለሕ (1961- 1991) ሸዐብ ኤረትርያ እግል ሕርየቱ ወወጠንያይ ሕሽመቱ እስትሸሃድ ቃሊ ልደፈዕ ዲብ ሀለ፡ መስተዕምረት አንዘመት አቶብዩ እብ ክልኢቱ ናይ ምውዳቅ ወምፍጋር ሕየል ባህለት አሜርካ ወእትሓድ ሶቪት ለዐለት ዲብ ልሰዴ ዲብ ረአስ ሸዐብ ኤረትርያ መጅዘረት ጅማዕየት ወምድር ዲብ አባደሞት መዋዲት ወደው።

እብ ጀህት መነዘመት ምጅልስ ቅራር፡ እድንያይ ምጅልስ አምን ወእተሓድ አፍሪቀ (መነዘመት ውሕደት አፍሪቀ ለዐለት) ህዩ ርኡይ ወስሞዕ ኢፋሉታይ መባጥር ነስኢት። ዲብ እለ ቀድየት እለ ለለአትፈክር፡ ሸዐብ ኤረትርያ፡ እግል ቅዋት አቶብዩ መስንየቶም አቶብዩ እተሓድ ሶቪት ለዐለት ለለአከጅል ፈሸል ክምሰል ረፍዐው ኤረትርያ እስትቅላል ኤረትርያ ክምሰል ልትአከድ ክም ወደ፡ ፍሬ ንዳሉ ጀግን እግል ኢለአዳውር፡ አሜሪካ እ ገበይ ርኢስ አሜርካ ለዐለ ጁሚ ካርተር ወዲብ ውዛረት ካርጅየት አሜርካ መስኡልይ ሸኡን አፍሪቀ ሄርማን ኮህንን እንዴ ወዴት ትሉሉይ ስልብያይ ወራታት ወዴት። እዳረት አሜርካ ዲብ እሊ ካይን ወራታት እሊ እግል ሕርየት ወእስትቅላል ሐቆ ተቅሪር መሲር ሸዐብ ኤረትርያ እግል ዐንቀፎት ዶል ፈደረሽን ወዶል ህዩ ኮንፈደረሽን ምስል አቶብዩ ለልብል መሻሬዕ ዲብ ለአቀርብ ትረኡ።

ምናተ ለምን ታሪክ ብዙሕ ለደርሰ ሸዑክ ኤረትሮፕ: እግል አቶብዬን አሜሪካ ምን ሐዲስ ዋይዲዮቶም እት መግል እግል ለውዕሎ በክት ይሀቡም። እብ ዐውል ቃሊ ውላዱ ወእብ ሒለቱ ዲብ ሰነት 1991 ሕርፍቱ አምጸአ። ታሪካይ ወስያሲያይ ሐቅ ሸዑክ ኤረትሮፕ እግል 44 ሰነት ንዘዕ ሐቆለ ሐቆለ ጸንሐ ዲብ ሰነት 1993 ክም እብ መራቀብት መነዘመት ምጅልስ ቅራን እብ ሰርገለዩ ረፈረንደም (እትፍተእ): ሕርፍቱ ደማን ክምሰል ረክብ ወደ። ኤረትሮፕ ህዩ ምን 23 ኣሰክ 25 ኣፕሪል 1993 ዲብ ገብእ ረፈረንደም 99.8 ማታይት ኣይወ እግል ሕርፍት ታሪካይት ክርንቶም ኣስመዐው። እብሊ ህዩ እግል እብ ሰበግነት ለኣከደወ ሕርፍት እድንያይ ቃኑናይ ኻላሰት ወደው እሉ።

2. ሕኩመት አቶብዩ እብ ሕዱድ እንዴ አምሰመሰት: ዲብ ሰነት 1998 ድድ ኤረትሮፕ ሐርብ ሀረሰት። ለደግሽ እበአማን ናይ ሕዱድ ምን ገብእ መደምራይ ሐርብ እግል ወለዖት ምስምሰ ወኢገብእ ዐለ። ሰበቡ እብ ገበይ ዕልምየት ሒለት ሕዱድ እግል ትቀይር - እግል አፍካር አንዘመአት አቶብዩ ለለኣስተዕምር ገብእ ምንገብእ - አኸተመ። እበአማን ናይ ሕዱድ ኣከይመቅርሕ ዐለ ምንገብእ: እብ ክልኢቱ አግቡይ አው እብ በዐል ምግብ - ሳልሳይት ጀህት - እግል ልሰከብ ቀድር ዐለ። ህቱ ኢትቀደረ ምንገብእመ እብ እድንያይት ቤት ፍርድ ወደበአ ዐለ። ምናተ ሰብ ሰልጠት አቶብዩ: ሀደፎም ብዕድ ሰበት ዐለ: እብ ሕዱድ እንዴ አመስመሰው: መደምራይ ሐርብ ወለዐው።

ምናተ ሰብ ሰልተት አቶብዩ እግል ሕኩመት ኤረትሮፕ እግል አውደቆት ዲብ ኣካኑ ጀዋሲስ ወገብር ለገብእ እሎም ንዛም ዲብ ኣስመረ እግል ትክለት እግል ኤረትሮፕ ምን ሐዲስ ኣስተዕመሮት ለሰተተወ እስትራተጅየት ክምሰል ፈሸለት እግል ሚነት ዐሰብ እግል ራቀቦት ለዐለ እሎም ሕልም ረመጽ እንዴ ትከዐ እቱ ክምሰል ክም ዐቦረገ ዲብ ሰነት 2000 እትፋቅየት ኣልጀዛእር እግል ልፈርሞ ትቀሰበው።

3. ዲብ ዮም 15 ኣክቶብር 2002 ፍንጌ ድወል እለ መንጠቀት “ስዳይት ረስምየት እግል ክልቀት” እብ ትብል ምስምሰ “ ገለድ ሰንዐ” ምንመ ተኣሰሰ: አግደ ሀደፉ ሳኪን ዲብ ረኣስ ኤረትሮፕ ስያሲያይ: ዲብሎማሲያይ ወእቅትሳድያይ ከሪም እግል ክልቀትቱ ለዐለ። ዲብ ወደወ ጀርቤታት ህዩ እብ ፍዕል እንዴ ፈሸለ ተርፈ። ኣንፋርለ ገለድ ሳተን ድወል ሰረን ኣንሰሐብዩ ወሰረን ህዩ ዲብ ናይ ኖሰን ኣዘመት ሰበት ትሸመመየ: ለቴለል እብ ፈይሐ ሸክለ ትቀየረ።

4. ወራት ኣሸሮት ሕዱድ ኤረትሮፕ ወኢቶብዩ: እብ ኣሳስ ቀራር መፈወድየት ሕዱድ ዲብ ኖቨምበር 2003 እግል ልትመም ወጅብ ዐለ። ምናተ ሕኩመት አቶብዩ እብ ሰዳይት አሜሪካ: ለኢህለ መታክል እንዴ ከለቅክ እግል ኣሸሮት

ሕዱድ ዘሆ ጸበጠዉ። ሕዱድ እሹር ምንገብእ፡ ለአከይመቅርሕ እንዴ ደበአ፡ ፍንጌ ክልኢተን ድወል ናይ ክልኢቱ ዕላቀት ምዕራፍ ሐዳስ ወከሰተ። ዲብ ሰልፍ ቀራር መፈወድየት ሕዱድ ዲብ የም 13 ኣፕሪል 2002 ክምሰል ተሐበረት ኣቶብዩ እብ ዕላል ከበተቱ። እንዴ ኣትሌት ህዬ ዲብ የም 13 ሰብተምበር 2003 መባጥረ እንዴ በደለት፡ “ ኢዳድል ወኢቃኑናይ ወመስኡልየት ለነቅሰት ምኑ ቀራር ቱ” ዲብ ትብል ረፍደቱ። ዲብ የም 24 ኖቨምበር 2004 ህዬ ሐዲስ ሐምስ ንቀጥ ለጸብጠ ስታት እንዴ ኣፍገረት፡ እግል ቀራር መፈወድየት ሕዱድ እብ መብደ ክምሰል ትትከበቱ ዲብ ሸሬሕ፡ እብ ናይ “እንከ ወሀበ” ኣግቡይ እት ፍዕል እግል ልወዕል ክምሰል ቡ ሐበረት።

ለቀድየት ህዬ፡ ክምሰል ፍንጌ ክልኤ ደውለት ክምሰልሁመ መነዘመት ምጅልስ ቅራን፡ እድንያይ ምጅልስ ኣምን፡ ኣሜርከ፡ እተሓድ ኣሮበ ወእተሓድ ኣፍሪቀ ዲብ ቫረከው እቱ፡ ናይ ደንጎበ ወመቀይዳይ እትፋቅየት እግል ልፍረመ እብ ኣሳስ ቀራር እድንያይት መፍወድየት ሕዱድ ሕዱደን እግል ለሐድደ ለትዋፈቀየ እት በአስ ለዐለየ ክልኤ ደውለት ለተምም እንዴ ኢገብእ፡ ክምሰል እግል ዝቤ ዲብ ዐዳገ ለትመደደ ዐፍሽ ተ እግል ተኣተምሰሉ ለጀረበት። መፈወድየት ሕዱድ፡ ኣቶብዩ እብ ኣሳስ እትፋቅየት ኣልጀዛእር ቀራር እት ፍዕል እግል ለውዕል ምጅልስ ኣምን እግል ልቀስብ ለዐለት ሰእየት ክምሰል ፈሸለት፡ ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ እብ ገበይ ቃኑን ናይ ከሪጠት መትሐዳድ Virtual demarcation ኣትመመዩ። ሀለዮት ኣቶብዩ ዲብለ ምድር ኤረትርየ ክምቱ ለተሐብር ከሪጠት፡ እግል ልትወርኬ ለቡ ኢቃኑናይ ቴለል ክምቱ ህዬ ሐበረ። ምናተ ድድ ኤረትርየ እብ ብዕድ ሸክል ሐርብ እግል ለኣተላሌ ሰበት ተሐዘ፡ ንዛም ኣቶብዩ እብ ሰዳይት እዳረት ኣምሪከ ናይ ኢሐርብ ወኢሰላም ኣይዋይን ከልቀ። ለበርናምጅ እቅትሳድያይ፡ መዕነውያይ፡ መሕበራይ፡ ዐስከርያይ ወስያስያይ መቅደረት ኤረትርየ እግል ኣትሐቀኖት ለኣመመ ምንመ ዐለ፡ እምበል ፍሬ ኣቀለዐ። ኤረትርየ ዲብለ ለዳለ እለ ሸረክ ይኣቱት።

መፈወድየት ሕዱድ ዲብ ሰነት 2007 ቀድየት ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ ቃኑናይ ክታመት ክምሰል ገኣት እሉ ለለሐብር ራቴዕ ቀራር ነስኣ። ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ እብ ጂኦግራፍያይ መርበይ ወቃኑናይ ከራይጥ ክምሰል ትከጠጠ እሊ ሰነድ እሊ ህዬ ምስል ውሕደት ከሪጠት መነዘመት ምጅልስ ቅራን ሕፉዝ ክምሰል ኣትኣመረ። ወራር ኣቶብዩ እግል ገሌ ምድር ኤረትርየ እብለ ገብኣት ትግበእ እግል ልሸነክ ክምሰል ቡ እንዴ ኣሸረ ህዬ ለቀድየት ናይ ኣትራያም ወኣትሓጫር ወቅት ሌጠ ክምቱ ኣክደ። ዲብ የም 7 ጃንዋሪ 2008 ኣስክ ኣሚን ዓም መነዘመት ምጅልስ ቅራን ዲብለ ከትብዩ 26ይ ናይ ደንጎበ ተቅሪር ህዬ ሸቅሉ ክምሰል ኣትመመ ኣትኣመረ። ሐቆ እሊ ሕኩመት ኤረትርየ

እብ ዐሽም ትሩድ፡ ዐነዲ ዓም ስራተኛዮት ዐማር እግል ከወኖት እግል ቤዕ ወሽረ ለኢገብአ እቱ ክፋል ወጠኒያይ ሰኣሉ ናይ ከርስ ወካርጅ ስያሰቱ ላቱ ሕር ስያሰያይ ወናይ ስያደት አሰሉሉ እግል አደቀቦት፡ እብ ናይ ከርስ መቅደረተ ትበገሰት።

ሕኩመት ኤረትርዮ ፍድል ዐቅለ ወተጃርበ ዲብለ ተሐሰበት ሸረክ ኢሰላም ወኢሐርብ ኢአቴት። እሊ ሲናርዮ እሊ ለተሐሰበ ሸረክ እብ ብሼሹ ፈሸለ። ዲብ ደንጎበ ክምሰል ረመጭ ዲብ ረአስለ ሐብከዩ ትከዐ። ንዛም አቶብዩ እግል ለዐሎብጥ ወናይ ዐቅሉ ለሰሐተ ነፈር መዋዲት እግል ልትመም ክምሰል አስተብደ ለለአክድ እስባት እግል ልትረኤ አስተብደ። ምን መዳዩገት እንዴ ትበገሰ ህዬ እብ ዎሮ እንክር ምስል ሜርሐት ኤረትርዮ እግል ናቀሾት አስክ አስመረ እግል ልምጸእ ዱሉይ ክምሰል ሀለ እግል ልሸረሕ እበ ብዕድ እንክር ህዬ ዲብ ድዋራት ሕዱድ ምን ወቅት ዲብ ወቅት ናይ ሀሳይ ዐስከርያይ ህጅማት እግል ሲዴ ምድር ኤረትርዮ እግል ልጽበጥ ወእግል ፈዓልየት ናይ ደንጎበ ወመቀይዳይ ቀራር መፈወድየት ሕዱድ እት ረፍድ ትረኡ።

መጅልስ አምን ወለዛልም ቀራራቱ ድድ ኤረትርዮ

(3ይ ክፈል)

እብ ዶ/ር አሕመድ ሐሰን ድሕሊ

5. አንፋር አምን አሜሪካ እት አፕሪል 2004 እግል መርከዝ ዓዳት ኤረትርዮ ዲብ ዋሽንግቶን እንዴ ወረው፡ ዲብ ረአስ ኤረትርያይ ዲፕሎምሲ ሒለት ዲብ ልትነፈያ እምበል ገበይ ቃኑን ሐድ ዎሮ ሚልዮን ዶላር ገልመው ወናይ ሰፋረት ኤረትርዮ ላቱ ወሳይቅ እንዴ ነዘዐው ዲብሎምሲያይ ሸረፍ ለለዐቅብ መባድእ ሼነ ህዬ ኬደው። እለ ለተሀደገት ሰላዲ ኤረትርዮ እግል ብልሰት ለገብአ ዲብሎምሲያይ ጸገም አስክ እሊ ሃድል ኢተዐወተ። ሐቆ እሊ ክሉ እዳረት አሜሪካ “ኤረትርዮን እብ እድንያይ ቃኑን ወሚሳቅ እግል ልጥየ ምህር እግል ለሀቦም ቱ” ምንመ ቤለ፡ እብ ቃብል እሊ ላኪን እግል እድንያይ ቀዋኒን ወሚሳቁ ኖሱ እት ከይዱ ትረኡ።

6. ር.ኢ.ሰ አሜሪካ ለዐለ ጆርጅ ቡሽ፡ ዲብ ሰነት 2005 እግል ኤሪትሮፕ “ዲኒያይ ጨቅጥ ክምሰል ትወዴ” እንዴ አተምሰለ ሽሬሕ ዐለ። ሀደፍ ናይ ክእነ ላቱ አትካፊእ፡ ትምሳል ኤሪትሮፕ እግል አጽለሞት ምንመ ዐለ፡ ኤሪትሮፕ ዲኒያይ እምነቶም እበ ኢከሰስ እግል ዝያድ አርበዕ ምእት ሰነት - ዲብ እዲነ ወአፍሪቀ እብ ግዲደ መትጃግራይ እበ አለበ ገበይ - እብ ሰላም፡ መቅሬሕ ወፍቲ ክምሰል ነብሮ ክሉ ዲብ ቅሩብ ወረዱም ለህለ ሸዐብ ለለአምረ ሐቂቀት ተ። ለጅግረ ሐዳራት ናይ ዲን ወዓዳት መሻክል ዲብ ከልቅ ለጸንሐት እዳረት አሜሪካ፡ እብ ሕሰይ እግል ኤሪትሮፕ እግል ለትካፍእ ክሉ ረአሱ ለለአገርም እግል ይዐለ። ሰበቡ ደርብ ሕድ ለመጽእ እዳራት አንዝመት አሜሪካ እት ረአስ አፍሪቅዱን ወላቲን አምሪኪዱን ለአስሎም ምዋጥኒኖም ልሰዕ ክሉ ኖዕ ፈናታይ ጅንስ እት ለአጅሩቶም ለዐለው።

7. ዲብ ሰነት 2007 ቀድየት ሕዱድ ክታመት ክም ገብአት እሉ ክምሰል ተአወጀ፡ ኤሪትሮፕ እግል ዲብ መደምራይ ሐርብ ሕዱድ ለፊነ ወቅት እግል ከሲብ ክሉ መቅደረተ አስክ በራምጅ ብንዩት እብ ድግማን ብንዩት ትሕትየት ክምሰል ናይ አርድ በሐር ወዐስተር፡ ጽርግያታት ሸበካት እትሳላት ወከህረበት፡ መአሰሳት ተዕለም፡ ዓፍየት፡ እቅትሳድ ወጀሀቱ። ክምሰልሁመ መአሰሳት ሕኩመት ክምሰል ለሐሶሴ ወዴት። ምነ ወክድ ለህይ እንዴ አስተብዴት እዳረት አሜሪካ እብ ጀዋሲስ “ኤሪትሮፕ እግል እርሃብ ትሰዴ ህሌት” ለልብል ሕሰይ ነሽር ዐለት። እዳረት አሜሪካ እግል ኤሪትሮፕ እግል ተአክፍእ ለዋሌ መሰምስ፡ ሐቆህ አቶብዩ ዲብ ሰነት 2006 ዲብ ሰማል ለወዴቱ ቅሎዕ ወራር፡ ር.ኢ.ሰ ፯ መትዕዳይት ፈደራልየት ሕኩመት ሰማል “ለዐለ ሼክ ሸሪፍ ሼክ አሕመድ ለብእቶም ገሌ ሜርሐት ሰማል እንዴ ለጀአው ክምሰል መጽአው፡ ኤሪትሮፕ ሰበት ትከበተቶም ቱ። ክምሰልሁመ ኤሪትሮፕ፡ እግል ዲብ ዮም 6 ሰብተምበር 2007 ዲብ አስመረ ለገብእ “መእተመር ሐረሮት ሰማል እብ ድግማን” ናይ ስያሰት ወሎጂስቲክ ሰዳይት ሰበት ወዴት ቱ። እብሊ አሳስ እሊ ህዩ እዳረት አሜሪካ፡ እብ ገበይለ ዲብ ውዛረት ካርጅየት ሴድያይት ዲብ ቀድያት አፍሪቀ ለዐለት ጃንዳይ ፍሬዘር እንዴ ወዴት፡ ምን ሰብተምበር 2007 እንዴ አምበተት፡ ምን አዲስ-አበበ ወዋሽንግቶን ሸሬሕ ዲብ ተህይብ እግል ኤሪትሮፕ ዲብ ተአትፋርህ ወዲብ ረአስ ተህዲድ አምበተት። ዲብ ተፋሲል አስማይ ናይለ እዳረት አሜሪካ ሴድየት “እርሃብ” ለትብለን ክምሰል ከረ ኩብ፡ ኢራን፡ ሱዳን፡ ሱርየ ወቅብለት ኩርያ ላተን ድወል ህዩ ኣቴተ። ክምሰል ልትአመር፡ ለሕኩመት አሜሪካ እግል እርሃብ ሰድያተን ለትብለን ድወል ለልትቀረር ጅዘ፡ ሰዳይት አሜሪካ አብጠሮት፡ አስለሕ እግል ኢልትዛበዩ ወኢለአዝብዩ መኔዕ፡ አስክ እለን ለተህደገዩ ድወል ለገይስ ተሰዲር መራቀበት ዊደት፡ ናይ ማል መኔዕ አከዶት፡

እግሌ ምስል እለን ድወል እለን መትባዳል ትጃረት ለወዱ አፍራድ ወድወል ጃዘዮት ሸምል። እዳረት አሜሪካ እብ ናይ ካሮት ወሞረ ስያሰት ለተለ ናይ ተህዳድ ወአትፋረሆት አፍካር ለትሰፍለለት እት መስል። እብ ገበይ ጃንዳይ ፍሬዘር እንዴ ወዴት ዲብ ዮም 10 ሰብተምበር 2007 ዲብ አዲስ አበባ እተ ሀበቱ ሸሬሕ። እርሃብ ለሰድዮ ድወል ምን ስጅል እርሃብ እግል ልፍገረ ገብአዮ ምንገብእ። አንዘመት እግል ልትበደል አው ህዩ እግሌ እዳረት አሜሪካ እብ ገበይ መአሰሳት ስለለ ለትረክበ ሐብሬ ለሸጥብ። እግል ስስ ወሬሕ ታምም ምስ ዐናስር እራሃብ ክምሰል ልትዓወን ለለአክድ ደሊል አው እስባት እግል ለሀሌ እለን ክምሰል ወጅብ ሐበረት። ዎሮ ምን ለአትፈክር። እዳረት አሜሪካ ሐቆ 11 ሰብተምበር 2001 ስያሰት ሐዳስ እንዴ ኤተነት። ደሊል ሳብት እንዴ ኢትጸብጥ እግል ድወል “መደምራይ ስለሕ ወብዕድ ህለ እግለን። እግል እርሃብዩን ‘ተንዚም አልቃዕድ’ ሰድዮ” ወለመስሉ ዲብ ትብል ሸካዊ አቅረበት። ለእዳረት ሐሰትተ እንዴ ቤለዮ እንዴ ኢረፍደ ወበክት እንዴ ኢሊህይቦ ዲብ ረአሰን ናይ ጸብኢት ምስዳራት ሰበት ነስአዮ ህዩ ለድወል መዳፈዐት ኖስ እግል ሊደዮ ጠቢዒ ቱ። ገሌ ምን ነስአዮ ሻፍግ ራዲካላይ ምስዳራት። ዲብ ረአሰ ዒራቅ። አፍጋኒስታን። ሶማል ወብዕዳት ብዘሓት ድወል ለትነሰአ ምስዳራት እግል ልትሀደግ ቀድር። ውቁል ቃእድ ቅዋት ገለድ አትላንቲ (ኔቶ) አምሪካይ ጀነራል ዌልስ ክላርክ። አሜሪካ እግሌ ዲብ ዮም 11 ሰብተምበር ዲብ ረአሰ ለጀረ ህጁም እንትሓር። እት ረአሰ ዒራቅ ረድ ፍዕል እግል ተህብ እቱ ቅርርት ክም ህሌት እብ አሳሰለ ሐበረቱ። ዎሮ ዛብጥ ዐስከሪ ምን ፔንታጎን ትፈደሐ። ለዐስከሪ “እግልሚ ድድ ዒራቅ ሐርብ ነሀርስ?” እት ልብል ክምሰል ትሰአለዮ ህዩ። ክላርክ ለለአምሩ አስባብ ክምሰል አለቡ ሐበረዮ። “ፍንጌ ሰዳም ወአልቃዕድ ፍንቱይ መዋጀህት ክምሰል ህሌት ለተአክድ ሐብሬ ህሌት ገብእ?” ሕነ ጄሽ ድቁብ ብነ። አንዘመት እግል ንፈንጥርመ እንቀድር። ምናተ ምስ መርዕደት (እርሃብዩን) ከፎ ክምሰል ንትዋጀህ አምር አለብነ” ቤለ። ለዐስከሪ ሸርሐ ዲብ ለአተላሌ። “እሊ ዲብ ዮም 20 ሰብተምበር ቱ ለዐለ። እተ ወክድ ለህይ እትዋጀህ ምስሉ ዲብ ህሌኮ ጥያራትነ እግል አፍጋኒስታን ቀዘፈ ዐለዮ። ‘እት ረአሰ ዒራቅ ህዩ ሐርብ እግል ነሀርስቱ ገብእ?’ ክምሰል እቤሉ። ‘ለቴለል ምን እሊ ለትኬለማ ቱ። እግል እለ ወረቀት እለ ምን ለዓል ጣብቅ (መክተብ ውዛረት ድፈዕ ሮናልድ ራምስፊልድ በህለቱ ቱ) አዜ ትሰለምኩወ። ዲብ ቀበት ሐምስ ሰነት ሰቦዕ ደውለት በህለት ምን ዒራቅ እንዴ አስተብዴክ ሱርዮ። ልብናን። ሶማል። ሱዳን ዲብ ደንጎቦ ህዩ ኢራን እግል ንውረር ክምሰል ሕነ ህዩ ተሐብር’ እት ልብል ሸርሐ እዩ” እት ልብል አፍሀመ። ዲብለ ጃንዳይ ፍሬዘር ድድ ኤረትርዮ ለአቅረቡቱ ናይ ሐሰት ወአትካፈእ ዶል ነአቀብል። ጃንዳይ ፍሬዘር ዲብ መባጥረ። ምን አማን ለሬመ እስባታት ለአለቡ አግቡይ እግል ኤረትርዮ ዲብ

ሸኬ ወተኣትፋርህ እብ ኣደብ ለኣለቡ ተሀዲድ ዲብ ህሌት ህዬ፡ ብዕድ እንክርመ፡ ኤረትርዮ፡ “እግል እርሃብ ትሰዴ” ክምተ ለለኣክድ ደሊል ሳብት እግል ትርከበ ዲብ ኣከቦት ሓብሬ ክምሰል ህለው ሓበረው። ጃንዳይ ፍሬዘር ኣው እዳረት ኣሜሪካ ደሊል ዲብ ኣናደዮት ክሰኣም ህለው ምንገብእ፡ ለድድ ኤረትርዮ ለለኣቀሩቡ ሸክዋት ሓቂቀቱ ኣስክ ልትኣከድ እብ ቃኑን ዋድቅ ቱ። ምናተ እብ ገበይ ሓቂቀት ቃኑን ለኢትለቀየድ ጥወይ መባጥር እዳረት ኣሜሪካ፡ ወለ እስባት ምንመ ኢሊህሌ እሉ ኖሱ ሕር እንተ ኣስክ ኢቤለ፡ ሸኩይ እንተ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ክምሰለ ዲብ ረኣስ ዲራቅ ለሳደፊ፡ ነዲፍ ዲብ እንታመ ዐስከርያይ ኣስለሓት ኣሜሪካ እግል ልትደነክ ቀድር ቱ። ደውለት ክምሰል ደመረት፡ መጅተመዕ ክምሰል ትሸዕተረ፡ “ትጌጌ” ምን ልብሎ ህዬ ፋእደት ለቡ ኢኮን። ለእብ ክሉ እንክር ለናይ ሓሲብ መቅደረት ለለኣበዴ እዳረትለ፡ ዲብ ዐለምን ናይ ኣዳም ወብንየት ትሕትየት ደማርቱ ለኣጅረ። ሰበት እሊቱ ህዬ፡ ገሌ ስያስዬን መሓልለት፡ ሓረከት ታሪክ፡ ዲብ ዋሽንግቶንመ ምንገብእ ዲብ ሓቴ ኣካን ሳብተት ክምሰል ኢኮን ለሸረሐ። ዲብ ናይ ቦዲር ኣዝቡንመ ወድ ግሪክ ላቱ ፈይለሱፍ ሄሪግሊስ ለኣግደ ሳብት፡ ተቅዱር ሌጠ ክምቱቱ ሕቡር ለዐለ። ለምን ክሉ ለትዐጅብ፡ ኤረትርዮ እግል እርሃብ ክምሰል ኢትሰዴ ወመትሓድራይት መተጠርሬን እስላም ክምሰል ኢኮን፡ ክሎም እዳራት ኣሜሪካ ሰኒ ወኣማን ለኣምሮ። እብ ሰበት ፈሀም ናይለ ወከድ ለህይ እዳረት ኣሜሪካ እበ ከስስ፡ ረዱም እንዴ ይእንገይስ፡ ወዚር ድፊዕ ኣሜሪካ ለዐለ ሮናልድ ራምስፊልድ ዲብ ዮም 10 ደሰምበር 2002 ኣስክ ኣስመረ ማጽእ እቱ ለዐለ ወክድ “ኣሜሪካ ዲብ መጋብሀት እርሃብ፡ ምን እለ ንኢሽ ኣፍሪቃይት ደውለት - ኤረትርዮ - ብዙሕ እግል ትድረስ ትቀድር” እት ልብል ሸሬሕ ህዬቡ ካሬ ደሊል ቱ። ክእነ እግል ሊበል ለትቀበሰ፡ ኤረትርዮ ምን ኣምዕል ዲብ ኣምዕል ሕርየተ 1991 እንዴ ኣስተብዴት ድድ ወራታት መርዕደት ኣፍጋኒስታንዬን ወዐረብ ትወድዩ ለዐለ ስሙድ ሰበት ለኣምር ቱ። ምስል እሊ ክሉ ላኪን፡ እዳረት ኣሜሪካ ኣማን እግል ትጨፍልቅ ሰበት ተሓዜ፡ ኣው ህዬ ለሓሰት እግል ሀደፍ ብዕድ እግል ትትነፊዕ እቡ ሰበት ቱ፡ እስባት ዲብ ተሓግል እቱመ ናይ ሓሰት ሸክወት እንዴ ኣሰሰት እብ ወሳእል እዕላም ለይሀለ ክምሰል ኣማን እንዴ ፈብረከት ዲብለ ተሓዝዩ ቀራር እግል ትብጸሕ ትቀድር። ሰበት እሊ ለእዳረት፡ “ኣግቡይክ ለቀርር ሀደፍ ቱ” ለልብል ናይ ሚኬሽሊ ፈልሰፊት ትበዐ።

8. ወዚር ካርጅየት ኣሜሪካ ለዐለት ኮንደሌስ ራይስ ዲብ ዮም ሓቴ ማርስ 2008 ኣስክ ምጅልስ ኣምን ዲብ ነድኣቱ ዲብ ዮም 30 ኣጎስት 2011 ሸበከት ዊኪሊክስ ለፈደሐየ ላኪን፡ ውዛረት ካርጅየት ኣሜሪካ እብ ረኣይ ኣፍሪቅዬን ኣንፋር ምጅልስ ኣምን ክምሰል ልትሓሰር እሊ ለተሌ ሕርያናት ክምሰል ቡ ሻርሓት

ዐለት። - እግል ሰብ ሰልጠት ሕኩመት ኤረትሮፕ ምን ሰፈርያት ካርጅ ምንዐት። - ናይ ገሌ መስኡሊን ሰላዲ ወመምተለካት ክምሰልሁመ ብዕድ ናይ ኤረትሮፕ ሰላዲ ወመምተለካት ጀመዶት፡ - ዲብ ትጃረት፡ እስትሰማር ተዕዲን ቀይድ ዊደት፡ - ዲብ ኤረትሮፕ ጽዋር ዐስከሪ እግል ኢልእቴ ምንዐት።

መጅልስ ኣምን ወለዛልም ቀራራቱ ድድ ኤረትሮፕ
(4ይ ክፈል)

እብ ዶ/ር ኣሕመድ ሐሰን ድሕሊ

9. እብ ሰበትላ እዳረት አሜሪካ እብ ገበይ ዲብሎማሲየት ወእዕላም ለትነሽሩ “ኤረትርዮ እግል ናይ ሶማል ሐረከት አልሸባብ አልሙጃህዲን ዐስከርያይት ሰዳይት ተሀይብ” ለትብል ሸክወት እብ ከስስ ምንመ ገብእ፡ ወኪል ግብለት አፍሪቀ ዲብ መነዘመት ምጅልስ ቅራን ርኢስ ልጅነት መኔዕ ለዐለ ሰፊር ዴመሴኒ ኮማሎ እት ማዮ 2008 ዲብ አዳለዩ ተቅሪር፡ እብ ዋዴሕ አብረሀዩ ከሀለ። ዲብለ ዲብ ዮም 22 ማዮ 2008 ሮይተር ለነሽረዩ ተቅሪር፡ ኤረትርዮ እግል ምጅልስ አምን ለሓለፊዩ “መኔዕ ልኢክ ስለሕ አስክ ሶማል” ክምሰል ኢኬደት ወደሐ። ለተቅሪር ምንመ “አቶብዩ እግል ፈተቸ ሐሽምት ሶማል ለልውዕል ስለሕ ለጸዐነዩ ጥያራት እብ 25 ዶል እንዴ ሸሐነት አስክ ሶማል ንድአተ መራቅባይ ሐሽም ክምሰል አከደ አትአመረ” ልኢክ መነዘመት ምጅልስ ቅራን ዲብ ሶማል ለዐለ አሕመድ ወልድ ዐብደላ እብ ጀሀቱ ዲብ ዮም 29 ማዮ 2009 ዲብ ሀበዩ ሸፊሕ ሰሓፊ፡ “እብ ሰበትላ ኤረትርዮ እግል ሐሽምት አልሸባብ አልሙጃህዲን ትስዴቱ ዲብ ልትበሀል ብዙሕ ልትሀደግ እብ ቀድየት ሐቂቀተ ይአምር” እት ልብል ወደሐ። ምስል እሊ ክሉ ላኪን እዳረት አሜሪካ፡ እግል ለሐዘዩ በሀለት ቀራር ኢዳድል መኔዕ ድድ ኤረትርዮ እብ ገበይ ምጅልስ አምን ዲብ ዮም 23 ዲሰምበር 2009 አስክ ለሐልፍ እስባት እንዴ ኢለአቀርብ እግል ኤረትርዮ እግል ልሸኬ ወለትካፍእ ጸንሐ። ወዚር ሸኡን ካርጅየት አሜሪካ ለዐለት ሂላሪ ክሊንተን እብ ጀሀተ፡ ዲብ ብዝሐት ድወል አፍሬ ዝያረት ዲብ ወዴት እቱ ወክድ፡ እዳረት አሜሪካ እግል መትዐደዩት ፈደራልየት ሕኩመት ሶማል 10 ሚልዮን ዶላር ለለአተምም 40 ቶን ስለሕ ክምሰል ሀበት ዲብ ዮም 6 ኦገስት 2009 ፈደሐት። እሊ ስለሕ እሊ አስክ አዩ ክምሰል ጌሰ ሀዩ ወለ ዎሮ ለለአምር ይዐለ። ለለአስፍ ዲብለ ወቀት ለሀይ ዲብ ሶማል ክሉ ሕጉል ዲብ እንቱ፡ ለደውለት እግል ዐስሮታት ስኒን እብ ተአከበት ስለሕ ርግሕት ክምሰል ዐለት ልትአመር። እሊ ናይለ ወክድ ለሀይ አቶብዩ ሶማል እግል ትትፈንጠር ምን ሕዲስ ዲብ ጂኦ ስያሰት ከሪጠት መንጠቀት አቀር አፍሪቀ ወጠኒያይ ወሕደተ እንዴ አድመነት እግል ኢተአቅብል፡ እብለትፈናተ ከፊፍ ወክቡድ ስለሕ ክምሰል ትትረገሕ ትወድዩ ክምሰል ዐለት ልትአመር። ክምሰል እሊ ትወዴ እቡ ለዐለት ሰብብ ለዐለ ሀዩ፡ ሀለዮት ውሕደተ ለአከደት ሶማል እግል ወጠንያይት አምነ ክምሰል ብቆት ሰበት ትርእዩ ዐለት ቱ። እሊ ክሉ ዲብ ወድዩ ሀዩ፡ (4ይ ክፈል) ለቀራራት ምጅልስ አምን እብ ትሉሉይ ለከይደ ወዲብ ረአስ ሶማልዩን ጀራይም ለለአጀርዮ ለዐለዩ ናይለ ወክድ ለሀይ ሕኩመት አቶብዩ እዳረት አሜሪካ እብ ሐሰት አትካፊኦት ኤረትርዮ ብገሳት ዐለዩ። እዳረ አሜሪካ ፡ አምኣት ሶማልዩን ክምሰል ሞተው፡ 500 አልፍ አስክ ግዋሬ ድወለ መዐደይ አብሐር ክምሰል ለጅአው፡ ዎሮ ሚልዮን ወስር ሀዩ ዲብ ዐዶም ሸዕቱራም ክም ሀለው ወብዕዳም ሰለስ ሚልዮን ወ200 አልፍ ሀዩ እብ ሰበት ሰፍረ፡ ብቆት ሞት

ተሀጦጥል እቶም ክም ህለው አዕተረፈት። ኖሶም ክምሰለ አምነው እቡ ህዩ፡ ፍገሪት ስያሰት ናይለ ወቀት ለህይ እዳረት አሜሪካ ወአቶብዩ ዲብ ሶማል እሊቱ ለዐለ። 10. ርኢስ ባራክ ኦባመ ዲብ ጁን 2009 ዲብለ ፈርመ እቱ ቀራር ዕልብ 1349፡ ኤረትርዮ “ሐቴ ምነ ትጃረት ወድ አዳም ለወድዮ ድወል” ተ እንዴ ቤለ ሻሬሕ ዐለ። እሊ ህዩ ዎሮ ምንለ ቴልዮት አንዘመት እዳረት አሜሪካ ደሊል ሳብት ወሐብሬ እንዴ ኢጸብጦ ለአቅረበወ ሐሰት ተ። እብሊ መጃል እሊ እተ ወክድ ለህይ ሰልጠት ዋሽንግቶን ለጸብጠው አንዘመት አሜሪካ፡ እግል ሸባብ ኤረትርዮ ለትፈናተ አግቡይ ዲብ ልትነፈዖ፡ ጀዛብ ገለድ ዲብ ለአቴ እምብለ ቃኑናይ አግቡይ ምን ዐዶም እግል ልልጅኦ ጅህድ ወደው። ክምሰለ ልትአመር ህዩ ዲብ ወቀት ለህይ፡ ዲብ ውዛረት ካርጅዮት አሜሪካ መክተብ ላጅኢን፡ ክድመት ወጠን ምነ ረፍዶ ኤረትርዮን ሸባብ፡ አስክ 10 አልፍ ለገበኦ አስክ አሜሪካ “ክትል ስያሰት” እግል ልትህዩሶም ክምሰል ቀረረት እት ኖሽምበር 2009 ሕቡር ዐለ። ለህደፍ፡ እግል ኤረትርዮ እምበል ሸባብ እግል አትረፎተ ዲብ አርወሐቱ ለልተንከብ ምዋጥን ዲብ ብንዮት ዶር ዐቢ ለበ ስያሰት ክድመት ወጠን እግል አትዐናቀፎት ክምቱ እሙር ቱ።” 11. ናይለ ወክድ ለህይ እዳረት አሜሪካ፡ መፈወድዮት አሸሮት ሕዱድ እብ አሳስለ ዲብ ዮም 13 ኣፕሪል 2002 ለሓለፊቱ ቀራር ሄራር አሸሮት ሕዱድ ጀላብ እግል ኢልሰርገል እብ ሐቴ ጀህት፡ ምጅልስ አምንመ ዲብ አሸሮት ሕዱድ ኤረትርዮ ወአቶብዩ ዶረ እግል ኢተአግዴ እግል ሕኩመት አቶብዩ እብ አሳስ ምዕራፍ 7 ሚሳቅ መነዘመት ምጅልስ ቅራን ማደት 14 (ሀ) ናይለ ዲብ ዮም 18 ጁን 2000 ዲንጌ ክልኢተን ድወል ለትፈረመት እትፋቅዮት “አትካራም ጸብኢት” ለትጃዜ ምስዳር እግል ኢልንሰኦ ህዩ እበ ብዕድ፡ ለትፈናተ መታክል ወዴት። ለልትህዩብ ለዐለ አስባብ ህዩ፡ አቶብዩ ጀላብ መስኩብትለ መንጠቀት ለኢተአመሽሽ ምነ መስንዮት ተ፡ ናይ ሕዱድ ኤረትርዮ ወአቶብዩ እበ ከስስ ህዩ ክምሰለ ሸበክት ሐብሬ እብ ዊኪሊክስ ዲብ ዮም 3 ፌብሩዋሪ 2011 ለፈደሐዩ፡ ዲብ ዮም 18 ኖቨምበር 2009 መከለሲ እግል ኢልግበእ እቱ ክምሰል ትጀመ ናይ ሚስጢር ወሳይቅ አሜሪካ ለትነሰኦ ቱ። ለናይለ ወክድ ለህይ እዳረት አሜሪካ እግል አንፋር ምጅልስ አምን ለቀሰበ እተ ሊብዩ እብ ተማም ለረፍደቱ ቀራር 1907፡ እበ ቀደም እለ ለትበህለ 6 “ መድርካይ” ዓምል ለመጽኦ እንዴ ኢገብእ፡ ምን ናይለ ወክድ ለህይ ናይ አሜሪካ ስያሰት፡ ስታቲባተ ወጄንታተ ወእስትራተጅዮተ እት ፍዕል ለለውዕለ ኬድመት ላተን ድወል ለልትበገስቱ ለዐለ። አሜሪካ ዲብለ ወክድ ለህይ ድድ ኤረትርዮ ለትተብዑ ለዐለት ስያሰት ህዩ እብ ክምሰል እሊ ለተሌ እንዴ ትጨመመ እግል ልቅረብ ቀድር።

1. እግል ትርድት ወሕደት ወጠን ኤረትርዮ እብ ገበይ ጀዋሲሶም ወኬድመቶም እግል ፈንጠሮት፡ እብ ናይ ከርስ ናይ ዲን፡ አቅሊም፡ ቀቢለት ወአፍረዐት ፍንቲት እንዴ ከለቅከ ቄትላይት ምስዳር ንስኣት እት ገብእ፡ ጀዋሲስ እብ ሰላዲ ዲብ ልዛበዎም ዲብ ክታብ ቅኢድ ወቅርኣን ለኢሀለ ናይ ዲን አፍተዮት ነሽሮ ዐለው።

2. ለዲብ ዐድነ ደመናተ ነብረ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ዲብ ክሉ መጃላት ወዐዋሚድ እቅትሳድ ላተ እስትራጅዮት ዐበት እቅትሳድ ለለኣክድ ናይ እቅትሳድ ዐገል ኤረትርዮ እግል አፍሸሎት እብ ትሉሉይ ልጸገሞ ዐለው። ሰበት እሊቱ ህዩ እንዴ ኢከጅሎ እግል መብደእ መተንካብ እት ኖስ እብ መትቃዎም፡ ክምሰል ጊጉይ ሕርያን እንዴ ወደው ሸርሐዎ ዐለው። ኤረትርዮ እግል እብ ሸርጥ እዴ ወእግር ሌጠ እንዴ ኢገብእ እብ ዐቅል ወደሚር እንዴ ኢተርፍ ለልትቀዮድ ናይ ምስተቅበል ሰዳይ ኢትከበተት ምንገብእ፡ እግል ዐሸም ምዋጥን ለበልስ እቅትሳድ እግል ትብኔ መቅደረት አለበ ዲብ ልብሎ ህዩ ናይ ሸክ ደዓያት ዲብ ንሸረት ፍሩራም ዐለው። እብሊ መጃል እሊ ለመሻቀዩ ናይለ ወክድ ለህይ እዳረት አሜሪካ ለዐለዮ “ኢናይሕኩመት ወዳይ ስን መነዘማት” ለልትበሀለ፡ ኤረትርዮ ምን እግል ድወል ሳልሳይ ዐለም ዲብ ናይ ምስተቅበል ሰዳይት ሌጠ ክምሰል ዐለ ለወዴ ናይ ምውዳቅ ጸሓይ ስያሳት እንዴ ፈግረት፡ ሕር ላቱ ናይ እቅትሳድ እግል ብንዮት ለኢልትሐለል ጸገም ዲብ ሰርገሎት ሰበት ህሌት፡ ድደ ናይ እዕላም ደዓያት እት ለሀርስ ጸንሐዮ። እለን መሓብር እለን ለለህይባህ ሰዳይት ዲብ መብዘሐን ዲብ ገበይ መጠዋር ለህለዮ ድወል፡ ምን ካልኣይ ሐርብ እዲነ እንዴ አስተብደ አስክ እለ ክሉቅ ለህለ መሻክር ህዩ ረአው ወስምዮ እግልዬ ለለትሐዘዩ ኢኮን። ኢፋሉታይ ዶር ዋሽንግቶን ድድ ኤረትርዮ ላኪን ዲብ እሊ ለተሐደደ ይዐለ። እግል ከምሰል ከረ እድናይት ባንከት ወሰንዱቅ ሰለዲ ወብዕድ መነዘማት ማል ወመአሰሳትመ ዲብ ረአስ ኤረትርዮ ናይ ማል ከርዶን እግል ሊደዮ አትፈረረተን። “ ዲብ ኤረትርዮ ወራታት እርሃብ ሰበት ትወዴ፡ እግል እስትማር ወጢት ኢኮን” ዲብ ትብል ትወድዩ ለዐለ ደዓያት ከብተኢ ጀላብ እግል ልርከብ ህዩ ኬድመተት ላቶም ጀዋሲስ መዋዲት እሃብ እግል ሊደው ትልእክ ዐለት። ክምሰለ ልትአመር ናይ ኢማራት እት ክል ምዕል ለትፈግር ጀሬት “አልኸሊድጅ” እዳረት አሜሪካ እብ ገበይ መአሰሳት ሰለለ (ሲኣይኤ) እንዴ ወደ ምስል ኤረትርዩን እስላምዩን መርዕደት ሐሽመት ለበ ዕላቀት እበ ከስስ መብቅያይት ሐብሬ ናሽረት ዐለት። አህምዮቱ እግል ትርኤ ህዩ ለጀሪደት ኢማራት ለአቅረብቱ ሐብሬ ክምሰል ህሌተ እግል ቄርኣት ነአቀርብ።

ቀዳማይ፦ ልኡክ ምግባይ ስለሌሎች አሜሪካ (ሲ ኣይ ኤ) ዲብ ሐቴ ምን ድወል “ተዓውን ሰንዐ”፡ ምስል ሜርሐት ሐረከት ጀሃድ እስላም ኤረትሮፕ ለዐለት፡ ክምስልሁሙ ምስል “ኤረትሮፕይ ሕዝብ እስላም እግል ዐዳለት ወዐማር” ለዐለው ትራከበ።

ካልኣይ፦ ልኡክ መከሰሰት ስለሌሎች አሜሪካ ዲብ ኣምን ወጋብሆት እርሃብ ለከሰስ ቅደይ ምስል ናይ ኤረትሮፕ ሐሽመት እስላም እንዴ ሀድገት ረኣዮም ወመባጥሮም ወዶሮም ዲብ ሐርብ ድድ እርሃብ ትዋፈቀ።

ሳልሳይ፦ “ልኡክ መከሰሰት ስለሌሎች አሜሪካ፡ ኤረትሮፕን እስላምዱን ሐሽመት ዲብለ ህለው እቱ ኣካናት ዝያረት እንዴ ወደው ምስል ሜርሐቶም ወከዋድሮም ትራከበው ወእብ ሰበት እሎም ሐሽመት እሎም ለልተብዑዎ ኣግቡይ ወዕላቀቶም ምስ ሙተጠርፊን እስላምዱን ተናዚም ዲብ እድንዩ እንዴ ኣሸረው ሰኣላት ኣቅረበው እቶም” እለ ሐብሬ እለ ኖሰ ለትትሃጌ ሰበት ገብኣት፡ ተሕሊል ለለትሐዝዩ ኢኮን። ምናተ እግል ነሐብሩ ለነሐዜ፡ ናይለ ወቀት ለሀይ እዳረት አሜሪካ ህቱ ሰኒ ወኣማን ለለኣምሩ ኣስባብ ሌጠ፡ እግል ኤረትሮፕም መተጠርፊን እስላምዱን ሐረካት ዲብ ሰጅል እድንያይ እርሃብ እግል ኢለኣቱዎም ዲብ ለኣቡ ጸንሓም ዐለው። ላኪን እተ ዶሉ ኣጄንደ ወመዋጀህት ልኡክ ሲ ኣይ ኤን ምስል እርሃብዱን ኤረትሮፕን እስላምዱን ትፈደሐ። እሊ ህዩ ናይ መኣንበት ወመከለስ ኢኮን። ምናተ እግል ሰልፍ እዋን ለትፈደሐት ምስዳር ተ። ግረ እሊ ህዩ ናይለ ወከድ ንዛም ኣቶብዩ፡ እብ ኣምር ወእጃዘት እዳረት አሜሪካ፡ ዐለም ዲብ ትርእዩ ወዲብ ሰምዑ እግል ሐሽመት እርሃብ ሐቅፈት ዐለት።

ፊብዓይ፦ ናይለ ወከድ ለሀይ እዳረት አሜሪካ ወኬድመተ፡ እግል ኤረትሮፕን ሸባብ ምን ዐዶም እግል ልህረቦ እት ኣትናያት ኣረይ መንበረት መክረህት መዐሳክር ላጅኢን ሞት ዲብ ሰህረ ወበሐር ቀየሕ ወምግባይ በሐር እግል ሊደዎም፡ እብ ናይ ከርስ ገርቦም እግል ልታጅሮ፡ ዲብ ኢቃኑናይ ወራታት እግል ልትነፈያ እቦም እግል ኣዋልድ ኣንሳት ህዩ ዲብ ዐዳጋት ቅሕብ እግል ልትነፈያ እቦን ትረኣው። እምበል እሊ ለእንዴ ትቀሸሸው ለገይሶ ሸቃለ ዲብ ድወል ምውዳቅ ጸሓይ፡ እብ ናይ ሀውየት ወቀበልየት ልትዐዘቦ ህለው። ሰበት እሊ መንገኣት ዐለዮ እግል ኤረትሮፕን ሸባብ ኣስክ አሜሪካ እግል ክስተት ናይለ ወከድ ለሀይ ውዛረት ካርጅየት አሜሪካ ለሓለፊዩ ቀራር ወቀራር ርኢስ በራክ ኣባመ ዕልብ 1349 እት ሕዱድ እሊ አሜሪካ እት ረኣስ ኤረትሮፕ ለተበዐቱ ሸንኪት ወካይነት ስያሰተ እንዴ ኣቴክ ለልትረኤ ቱ።

ሓምሳይ፦ ናይላ ወቀይ ለሀይ እዳፍረት አሜሪካ ወኪድመተ፡ ዲብ ድወል ካርጅ ለነብር ጃልያት ኤረትሮፖ እግል ዐዶም ወሕኩመቶም ለለሀዩብ ሰዳይ ጀላብ እግል ለአብጥሮ ምስል ጀዋሲስ ኤረትሮፖን ሐሽመት እግል ሓበረቶም አስክ ሽዑር ተሐት ወጠንዮት እግል ልሽሞሞም፡ እብ ገበይ ኤርትሮፖን ጀዋሲስ ወጤመት ትሩድ ተዕቢአት ዲብ አተላላይ ጽሙዳም ዐለው። ለሀደፍ፡ እግል ሽባብነ ምን ዐዶም እግል ልትከረሞ፡ ናይ ዲን፡ አቅሊም፡ ቀቢሊት ወብዕድ አከይመቅርሕ እንዴ ከልቀው ኖስኖሶም ውሕደቶም እግል ለሐንፍጮ ቱ ለዐለ።

